

Ingeschakeld, Werken in de Zorg

Eerste terugblik zes maanden na de start

Inleiding

Ingeschakeld, Werken in de Zorg, is een project, dat erop gericht is om te onderzoeken of en vervolgens hoe jongeren uit het Voortgezet Speciaal Onderwijs en het Praktijkonderwijs ingezet kunnen worden in de zorgsector. In dit kader zijn in 2018 onder meer pilots gestart in Amsterdam, Arnhem en Friesland waarbij schoolverlaters toegeleid worden naar basisbanen in de verpleeghuissector. Het doel van de pilots is om praktijkervaring op te doen zodat deze gedeeld kan worden met andere regio's.

Eerste bevindingen

Uit de pilots komt naar voren dat verpleeghuizen allereerst goed geïnformeerd moeten worden voordat zij hun deuren open te zetten voor deze (inmiddels bijna vergeten) doelgroep. Zo leven er bijvoorbeeld veel vragen over de begeleiding van deze leerlingen maar ook over de concrete taken die deze leerlingen kunnen uitvoeren. Zodra verpleeghuizen een duidelijk beeld krijgen van deze jongeren en hun mogelijkheden zijn ze veelal bereid om deze jongeren een kans te bieden. De ervaring tot nog toe is dat meer dan de helft van de verpleeghuizen daartoe bereid is. Soms omdat zij hun maatschappelijke verantwoordelijkheid in willen vullen maar vooral omdat dit een oplossing kan zijn voor een deel van hun personeelsvraagstuk. Belangrijke voorwaarden zijn het creëren van draagvlak op de werkvloer en het maken van heldere afspraken over opleiden, begeleiden en ontzorgen. Daarnaast zien we verschil in aantallen. Er zijn verpleeghuizen die beginnen met een clubje van 4 leerlingen. Maar ook verpleeghuizen die het komende jaar 50 leerwerktrajecten openstellen voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt. Hieronder volgt een tussentijds doorkijkje in een aantal regio's.

Amsterdam

In de afgelopen jaren zijn bij de Amsterdamse zorginstellingen de jongeren uit het VSO en Pro uit het oog verloren. Bij de verschillende grote verpleeghuisinstellingen wordt op dit moment weer gekeken naar de mogelijkheden van deze schoolverlaters binnen hun organisaties. Onder andere door het initiatief 'ROC Op Maat', waarbij jongeren uit het Praktijkonderwijs een entreeopleiding volgen gericht op instroom in de zorg. Daarnaast start het ROC, in samenwerking met de gemeente Amsterdam, voor deze kwetsbare leerlingen een aangepast niveau 2 programma.

Voor leerlingen met een iets grotere afstand tot de arbeidsmarkt biedt zorgaanstelling Cordaan 50 opleidingsplaatsen voor de doelgroep die vanuit dagbesteding door kunnen stromen in beschutte werkplekken. Cordaan is nu bezig met bedrijfsanalyses op diverse locaties, om zo functies voor woonhulp te kunnen creëren. Iedere locatie heeft andere taken. Daarvoor wordt het bedrijfsadvies inclusieve arbeidsorganisatie van UWV ingezet. De eerste ervaringen daarmee zijn positief.

Tijdens een overleg van de Amsterdamse Sociaal Werkkoepel hebben de bestuurders van de grote verpleeghuisorganisaties onlangs unaniem uitgesproken open te staan voor mensen aan de basis van de arbeidsmarkt. De ambitie van de gemeente Amsterdam is het komende jaar 300 mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt aan de slag te krijgen in de verpleeghuizen, 150 werkzoekenden en 150 aanstaande schoolverlaters uit het Pro, VSO en entree-onderwijs.

Regio Arnhem

In de regio Arnhem zijn de krachten gebundeld tussen een instelling voor gehandicaptenzorg en 3 scholen voor VSO. Zij gaan in gezamenlijkheid de opleiding Woonhulp vormgeven. Vanuit hun gezamenlijke netwerken ontsluiten zij werkgevers in de ouderenzorg, zodat leerlingen in dit opleidingstraject mogelijkheden krijgen voor instroom in zowel de gehandicaptenzorg als de ouderenzorg. Op het moment worden de mogelijkheden verkend om deze opleiding op te nemen in de pilot rond praktijkverklaringen in het Mbo, waardoor meer kwalificerende mogelijkheden ontstaan door het betrekken van een ROC bij de opleiding. Een vergelijkbare aanpak krijgt vorm in de omgeving Didam/Doetinchem.

In de regio Food Valley (Ede) trekken UWV en gemeenten in het WSP samen op met Ingeschakeld om vanuit de gezamenlijke netwerken werkgevers te informeren en enthousiasmeren voor de mogelijkheden met verschillende doelgroepen met een afstand tot de arbeidsmarkt. Een beproefde methode, die in Utrecht al succes heeft opgeleverd, wordt hier in verbeterde versie toegepast, door werkgevers op een school voor VSO of PrO kennis te laten maken met leerlingen en met werkgevers, waar mensen uit de doelgroep al op basisfuncties actief zijn. Hieruit ontstaan de juiste contacten om vervolgens met werkgevers in gesprek te gaan over concrete trajecten.

Súdwest-Fryslân en Fryske Marren

In Friesland ontstaat er ook een personeelstekort in de verpleeghuiszorg. Dat tekort loopt in de toekomst op omdat onder de grote groep vrijwilligers sprake is van vergrijzing. Aan de andere kant zien we dat jongeren uit het VSO en PrO wel stage lopen in de verpleeghuiszorg maar niet doorstromen naar betaalde banen. Kortom, ook in Friesland was er voldoende aanleiding om een brug te slaan tussen het VSO en PrO en de verpleeghuizen. Aan beide oevers zijn we aan de slag gegaan met een aanpak die even simpel als logisch is. In deze Friese aanpak brengen Pastiel (een project van elf gemeenten in het westen van Fryslân met als doel om uitkeringsgerechtigden aan het werk helpen), Effectief Onderwijs en Ingeschakeld gezamenlijk de benodigde regionale en landelijke kennis in om deze aanpak succesvol uit te kunnen voeren in de regio.

Zo is er door Effectief Onderwijs onder de scholen geïnventariseerd hoeveel aanstaande schoolverlaters uit het VSO, PrO en ISK voor het profiel Zorg hebben gekozen. Dat zijn er 29, verdeeld over deze scholen. Gelijktijdig aan de inventarisatie binnen het onderwijs zijn er bij zorgorganisaties Patina en Hof en Hiem een aantal bijeenkomsten geweest met een brede vertegenwoordiging van deze organisaties. Uit deze gesprekken is naar voren gekomen dat er bij deze organisaties in totaal 50 jongeren in kunnen stromen op basisfuncties. Bij Patina zijn dit welzijnsfuncties op basisniveau. Bij Hof en Hiem betreft dit naast zorgondersteunende functies ook banen in de facilitaire dienst en de keuken.

Beide zorgorganisaties leggen momenteel de taakpakketten vast per functie. De volgende stap is dat de stagecoördinatoren van de scholen samen met de zorgorganisaties op locatieniveau kijken welke leerling op welke functie past. Deze match zal in september 2019 plaatsvinden.

Voorlopige conclusie

In de diverse regio's is de beweging in gang gezet. Ervaringen in de regio's worden uitgewisseld en in andere regio's verbeterd toegepast. Dat leidt tot concrete arbeidsplaatsen, zoals in Friesland en Amsterdam, en het leidt tot verbeteringen in de benadering van werkgevers. Aan de andere kant zien we

bijvoorbeeld in Zeeland dat er momenteel nog verdringing plaatsvindt en voornamelijk mensen instromen zonder afstand tot de arbeidsmarkt. Ook daar leren we van en proberen we de doelgroep PrO en VSO nog prominenter onder de aandacht te brengen van werkgevers.

Kenmerk van projecten waarbij verschillende organisaties samenwerken is dat het veel tijd kost, dat is voor Ingeschakeld niet anders. Daarnaast is er veel verschil tussen de regio's. Dat laatste geldt ook voor het gevoel van urgentie aan de kant van de werkgevers. Ingeschakeld heeft binnen negen (sub)regio's de behoefte van de werkgevers geïnventariseerd. Van deze negen zijn er twee regio's waar de vraag vanuit de werkgevers niet groot blijkt te zijn bij de eerste inventarisatie. De overige regio's kunnen rekenen op draagvlak aan de kant van de werkgevers. Met meer dan 2000 verpleeghuizen in Nederland zijn er op basis van deze eerste ervaringen dus nog volop mogelijkheden en kansen.

Meer informatie

Voor meer informatie kunt u contact opnemen met:

Patrick Hallink
Programmaleider Ingeschakeld
0543 – 84 00 10
06 – 220 112 70
info@edunova.nl